

TECHNISCHE FICHE VVSG-VERKIEZINGSMEMORANDUM

Fiche	<i>Toegankelijkheid Vlaamse sociale bescherming, woonzorg en thuiszorg</i>
Hoort bij strategisch dossier	<i>SD4. Armoede structureel terugdringen en zorg versterken</i>
Korte omschrijving	De toegang tot de Vlaamse sociale bescherming moet gegarandeerd worden voor alle burgers, ongeacht hun inkomen. Lokale dienstencentra verdienen meer financiële ondersteuning van de Vlaamse overheid.

Wat?

Met de zesde staatshervorming zijn de bevoegdheden van de Vlaamse overheid op het vlak van zorg en gezondheid sterk uitgebreid. De Vlaamse Regering maakte werk van een uitgebreide Vlaamse sociale bescherming, die de financiering van o.a. de thuiszorg en de residentiële ouderenzorg omvat. Aangezien in elke gemeente burgers wonen die gebruik maken van woonzorgvoorzieningen, is een goede toegankelijkheid van deze Vlaamse sociale bescherming belangrijk voor alle lokale besturen. En, hoe omvangrijker de groep gebruikers van thuis- en ouderenzorg in de gemeente, hoe belangrijker de toegankelijkheid ervan.

Hoe?

Concreet vragen we aan de Vlaamse overheid om de toegang tot de Vlaamse sociale bescherming te garanderen voor alle burgers. De Vlaamse overheid moet daarom de premie die iedere Vlaming betaalt voor de Vlaamse sociale bescherming, beperken in omvang. Een fundamenteel debat over een inkomensafhankelijke premie is nodig.

Verder moeten ook burgers die omwille van specifieke omstandigheden hun premie niet betaalden, toegang blijven hebben tot de noodzakelijke zorg en ondersteuning. De betrokken actoren, waaronder de zorgkassen en de sociale diensten van het OCMW, moeten deze "behartenswaardigheid" pro-actief kunnen opsporen en de nodige maatregelen kunnen nemen om de aansluiting in orde te brengen. Het niet (kunnen) betalen van de premie mag nooit leiden tot uitsluiting van de noodzakelijke zorg en ondersteuning.

Verder moet de Vlaamse overheid binnen de Vlaamse sociale bescherming de financiële toegankelijkheid van zorg en ondersteuning bewaken. Vandaag betalen gebruikers in de thuis- en ouderenzorg een eigen bijdrage in de vorm van een gebruikersbijdrage of een dagprijs. In de thuiszorg houden deze gebruikersbijdragen rekening met de financiële draagkracht van de gebruiker. In woonzorgvoorzieningen zoals de dagverzorgingscentra, de centra voor kortverblijf en de woonzorgcentra, is dat niet het geval. Daar betalen alle gebruikers in de voorziening dezelfde dagprijs. De Vlaamse overheid moet garanderen dat gebruikers geen eigen bijdragen moeten betalen voor zorg en ondersteuning. Deze kosten moeten volledig gedekt zijn door de Vlaamse sociale bescherming. Gebruikers betalen wel

een persoonlijke bijdrage voor zogenaamde 'woon- en leefkosten' (huur, voeding, elektriciteit, enz.). Hierbij zijn sociale correcties nodig om er voor te zorgen dat alle gebruikers toegang hebben tot de noodzakelijke zorg en ondersteuning. Het mag nooit het geval zijn dat gebruikers zich zorg ontfegen door de (hoge) woon- en leefkosten die er aan verbonden zijn.

Lokale besturen leveren ook een bijdrage aan de toegankelijkheid van thuis- en ouderenzorg. Heel wat lokale besturen organiseren zelf een dienst voor gezinszorg, een woonzorgcentrum, een dagverzorgingscentrum, enz. In dat kader kan het niet de bedoeling zijn dat organisatoren financieel worden afgestraft omdat zij gebruikers opvangen met minder financiële draagkracht. Op dit moment hebben diensten gezinszorg minder inkomsten als zij financieel kwetsbare gebruikers opvangen. Een dienst gezinszorg ontvangt immers momenteel voor elke gebruiker hetzelfde subsidiebedrag, ongeacht de hoogte van de gebruikersbijdrage of de zorgzwaarte van een dossier. De hoogte van het subsidiebedrag zou de hoogte van de gebruikersbijdrage moeten compenseren, waardoor alle diensten gelijke inkomsten ontvangen voor hun gerealiseerde prestaties.

Ten slotte willen we benadrukken dat lokale dienstencentra een sterke rol spelen in het voorkomen van armoede en eenzaamheid. Gezien het belang van lokale dienstencentra in buurtgerichte zorg en de preventieve werking ervan, betekent dit wel dat de Vlaamse regering meer middelen zal moeten voorzien dan vandaag. Lokale besturen investeren nu al bijna 40 miljoen euro¹ in de lokale dienstencentra. Bovendien zetten ze ook in op vele andere buurtgerichte initiatieven die de sociale cohesie bevorderen. Vlaanderen investeert op dit moment slechts 8 miljoen euro. Als Vlaanderen echt werk wil maken van een preventieve, laagdrempelige en buurtgerichte aanpak moet ze immers zelf ook inzetten op uitbouw van meer lokale dienstencentra en een betere financiering. Zie ook fiche 'Lokale besturen als regisseur van het zorgaanbod'.

Effect?

Door deze maatregelen verhoogt de toegankelijkheid van de zorg in Vlaanderen. Hierdoor wordt de armoede teruggedrongen en voorkomen we dat een groep van mensen verder in eenzaamheid moet leven.

Contactpersoon VVSG	<i>Rika Verpoorten – Tine De Vriendt</i>
---------------------	--

¹ Bron: gegevens aangeleverd aan VVSG en extrapolatie